

כ"ג אלול תשע"ה, 18.9.2014
גיליון מס' 426

פרשת ניצבים-וילך

ימים של חסד

מאת הילה אונא, שרה אליהו

פרשת ניצבים מסיימת את עניין הברכות והקללות בהדגשת הברית בין הקב"ה לעם ישראל והמסר החינוכי של אפשרות הבחירה: "כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו. ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב, ואת המוות ואת הרע... ובחרת בחיים... לאהבה את ה' א-להיך, לשמע בקלו ולדבקה בו" (ל, יד-כ).

פרשת וילך מתחילה את הפרידה של משה רבנו מבני ישראל. הוא נושא את דבריו האחרונים לעם: "חזקו ואמצו... כי ה' א-להיך הוא ההלך עמך לא ירפך ולא יעזבך" (לא, ו), וממנה את יהושע תחתיו במילים דומות: "חזק ואמץ כי אתה תבוא את העם הזה אל הארץ אשר נשבע ה' לאבתם לתת להם ואתה תנחילנה אותם. וה' הוא ההלך לפניך, הוא יהיה עמך לא ירפך ולא יעזבך, לא תירא ולא תחת" (לא, ז-ח).

פרשות ניצבים-וילך חוברו להן יחדיו בשנים שבהן ראש השנה או יום הכיפורים חלים בשבת. החיבור הנו טכני בעיקרו, אך המסרים בפרשות משלימים זה את זה, כמו גם השילוב של שמותיהן.

ניצבים – מצב של עמידה במקום וחוסר תזוזה. **וילך** – מצב של מעבר ממקום למקום והתקדמות. שני מצבים אלו מנוגדים אך משלימים. התנועה ביניהם מבטאת את מהות החיים.

בימים אלו - כאשר עוד לא פגה מלבנו תבערת הקיץ והימים הנוראים בפתחנו - השילוב **ניצבים-וילך** מקבל משמעות נוספת בכמה רבדים.

במלחמה האחרונה ניצבנו כ"צוק איתן", מאוחדים, חזקים, זקופים, כנגד אויבינו הקמים עלינו לכלותנו. היציבות הזו של עם ישראל מתגלה שוב ושוב, גם אם נדמה לנו לעתים כי נחלשה והתפוררה. היציבות הזו היא שגורמת לכך ש"פתאום קם אדם בבוקר ומרגיש כי הוא עם ומתחיל ללכת, ולכל הנפגש בדרכו קורא הוא שלום" (אמיר גלבע). מתוך ההליכה יחדיו במשך דורות, אנחנו מסוגלים להתייצב ולעמוד ניצבים ואיתנים. מתוך היציבות אנחנו מסוגלים להמשיך ללכת יחד ולשאוף לשלום, גם כאשר הדרך קשה וארוכה.

שנת השמיטה מזמנת אף היא הזדמנות ל**ניצבים**, לא מתוך כורח, איום או כפייה, אלא מתוך בחירה. בדרך כלל, עמדת **ניצבים** מלווה בתחושת ביטחון וזקיפות עצמיים, אך מטרתה של שנת השמיטה היא לחזק בלבנו את התובנה הכמעט-הפוכה: ביטחוננו האישי הפנימי נובע מכפיפותנו לבורא עולם ואמונתנו בו. מסיבה זו, אין טעם בעצירה אוטומטית גרידא. השילוב המהותי של **ניצבים-וילך** יתקיים רק אם העמידה במקום תנוצל לביטחון והעמקה, אשר יחזקו את ההליכה וההתקדמות בהמשך.

המורכבות הזו נמצאת גם בתהליך התשובה, אליו אנו נתבעים בפתחה של שנה חדשה. בתהליך התשובה עלינו לזהות את המקור, המקום הבסיסי, בו אנו **ניצבים** בצורה הטובה והאמיתית ביותר. עלינו לשוב אליו, אך לא כדי להיתקע בו, אלא כדי שיהיה מעין מקפצה ודחיפה - ללכת ולהשתפר גם במקומות אחרים. גם כאן כמובן שאי אפשר לעשות זאת ללא חשיבה ומודעות, וללא אמונה בבורא עולם, כמצפן תמידי אשר מכוון ומתזמן הן את **ניצבים**, הן את **וילך**.

בימים הנוראים, כאשר אנו ניצבים לתפילה, כאשר אנו ניצבים במשפט, אנו שומטים את הניסיונות שלא צלחו, את הבחירות המוטעות ואת הכוונות שהחטיאו. כך נוצרת עבורנו, בחסדו של א-לוהים, הזדמנות להתחיל מחדש, הזדמנות להתחיל וללכת.

האוירה הייחודית של ימי תשובה, אחרי מלחמה ולפני שמיטה, מנגנת בראשי את שירה של לאה גולדברג, אשר בפתיחתו היא שואלת ותוהה:

האִמָּנָם עוֹד יְבוֹאוּ יָמִים בְּסִלְיָהּ וּבְחֻסָּד,
וְתִלְכִי בְשֹׁדָה, וְתִלְכִי בּוֹ כְהִלְךְ הַתָּם...?

ובסופו היא עונה:

אֶת תִּלְכִי בְשֹׁדָה. לְבִדְךָ. לֹא נִצְרַבְתְּ בְּלֶהֱט
הַשְּׂרָפוֹת, בְּדַרְכִים שְׁסָמְרוּ מְאִימָה וּמִדָּם.
וּבִישׁוּר-לֵבָב שׁוֹב תִּהְיִי עֲנָה וְנִכְנַעַת
כְּאֶחָד הַדְּשָׁאִים, כְּאֶחָד הָאֲדָם.

בעיניי, מילותיה של לאה גולדברג מדייקות את הקושי והמורכבות שבתנועה בין **ניצבים** ל**וילך**. למעשה, קל יותר להתמיד ולהישאר במצב המוכר. קל יותר לעמוד במקום, ללא שינוי וללא הצורך להתרגל לחידושים. קל יותר ללכת ולהתקדם כל הזמן מתוך אינרציה, מבלי לעצור רגע ולחשוב. אך "ביושר-לבב" אנו מבינים כי:

פְּשׁוּטִים הַדְּבָרִים וְחַיִּים, וּמִתָּר בָּם לְנִגְע,
וּמִתָּר, וּמִתָּר לְאַהֲב.

מתוך האהבה - לעצמי, לזולת, לחיים, לעולם ולקב"ה - ייעשו הדברים פשוטים יותר, וניגע באמת, ונגיע למהות, נתייצב מול האתגרים, נוכל להם ונמשיך ללכת.

ולעזרתנו יבואו פרשת **ניצבים** אשר מזכירה לנו כל פעם בתחילתה של שנה: "כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו... ובחרת בחיים", ופרשת **וילך** אשר חוזרת שוב ושוב על המסר של משה רבנו לעם ישראל, ליהושע, ולכל אחד שמנהיג את חייו: "חִזַּק וְאַמְץ... וה' הוא ההלך לפניך, הוא יהיה עִמָּךְ לֹא יִרְפָּךְ וְלֹא יַעֲזֹבְךָ, לֹא תִירָא וְלֹא תִחַת".
תחל שנה והליכותיה.

הילה אונא. חברת קיבוץ שדה אליהו. אמה של עי, אור, גיל והלל, נשואה לרון. בת בארות יצחק. עוסקת בשירותי מילים – עריכת לשון, ניסוחים. עין טובה על טקסטים. ועוד.

אפשר לקבל את דף פרשת השבוע של הקיבוץ הדתי בדואר אלקטרוני או לראות אותו באינטרנט באתר של תנועת הקיבוץ הדתי בכתובת: www.kdati.org.il/parashat/hashavua.htm כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il ולרשום subscribe בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב unsubscribe בשורת הנושא. תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il אתר האינטרנט של הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il